

štvo zasedle slovaško prestolnico Bratislavo, nad katero je bilo proglašeno obsedno stanje. Orožništvo in vojska sta razorožila Hlinkovo gardo in nemške prostovoljce. Profesor Tuka, znani borec za samostojnost Slovaške, je bil aretiran s šefom slovaške propagande dr. Machom. V teku 10. marca so bili izdani dalekosežni vojaški ukrepi za vse važnejše kraje na Slovaškem. Medtem so se vršila pogajanja med Bratislavo in Prago. Plod teh pogajanj je sporazum, ki je napravil nekak most med avtonomističnimi zahtevami Slovakov in težnjami Čehov, da se ohrani skupna država. Zadnjo nedeljo je bila imenovana naslednja slovaška vlada: predsednik vlade dr. Karel Sidor, bivši podpredsednik osrednje vlade v Pragi; dr. Martin Sokol, predsednik slovaškega parlamenta, bo notranji minister; dr. Jožef Sivak, narodni poslanec, za prosvetnega ministra; Julij Stano, minister za zgradbe, promet, kmetijstvo in podpredsednik slovaškega parlamenta; minister trgovine je poslanec Peter Žatko, finančni je Aleksander Hrnčar, pravosodni pa Friderik Gejza. — V zvezi z dogodki na Slovaškem se je poostrišlo razmerje med Čehi in Nemci na Češkem. V Brnu in po drugih mestih Češke so v nedeljo češke

Pranje je postalo cenejše!

Sedaj pač lahko vsaka gospodinja pere s Persilom in Henkom ter tako izkoristi vse prednosti, ki jih nudita oba pralna pripomočka. Po danih navodilih, natiskanih na vsakem zavitku, dosežete brez mučnega miljenja perilo belo kot sneg. (Nobenega drgnjenja več).

Persil in Henko
jamčita za presenetljiv uspeh!

Novice iz španske državljanske vojne

Po pobegu Negrinove rdeče vlade

Zadnjič smo poročali, da je morala Negrinova rdeča vlada odstopiti. Negrin in 24 rdečih voditeljev z ministri in vojaškimi poveljniki so pribežali iz Španije v Francijo v letalih in od tam so odpotovali nekateri v Švico. Po pobegu Negrinove vlade je bila vzpostavljena v Madridu vlada narodne obrambe pod vodstvom vrhovnega rdečega generala in branitelja Madrida Miaja. Predsednik nove vlade je koj razglasil, da bo skušal doseči častni mir z generalom Francom. Miajev obrambni minister polkovnik Casado je sredi minulega tedna odpotoval v Burgos, kjer je začel pogajanja z generalom Francom za sklenitev premirja.

Kljub stremljenju po ukinitvi bratomornih sovražnosti je naletela Miajeva vlada na najhujši odpor pri komunistih. Prišlo je v Madridu do srditih pouličnih bojov, v teku katerih so se streljali s topovi in obmetavali z bombami iz aeroplanov. Miajevi pristaši so ujeli mnogo komunističnih častnikov in vojakov, katere so takoj postavili k zidu in jih ustrelili. V petek,

množice obračunavale s češkimi Nemci, ki so ob obletnici priključitve Avstrije k Nemčiji izobesili zastave s kljukastim križem. Čehi so te zastave snemali, branilce teh zastav pa pretepli.

10. marca, so bile gospodar položaja v Madridu Miaji zveste čete. Kar ni bilo komunistov v pouličnih bojih pobitih, so bežali iz Madrida.

Odposlanec vlade narodne obrambe polkovnik Casado je prejel od generala Franca odgovor, da se on sploh ne pogaja z novo rdečo vlado in zahteva brezpogojno predajo, ker sicer bo naskočil preostanek rdeče Španije s svojo armado, ki samo čaka na njegovo povelje, da navali na Madrid in na Valencijo.

11 rdečih vojnih ladij, katere so bile v pristanišču Kartagena, se je predalo francoskim oblastem v Bizerti v afriškem Alžiru, katere so ladje pridržale v pristanišču, da jih bodo pozneje izročile generalu Francu.

Vrhovno poveljstvo nacionalne armade je razglasilo, da je od 9. marca dalje pod zaporo nacionalnega vojnega brodovja in letalstva vsa sredozemska obala, katere je še v oblasti rdečih. Vsako ladjo, katere bi si upala preko zapore, bodo Francove vojne ladje zajele, če bi se pa spustila v beg, bo potopljena.

Po krščanskem svetu

Zakonodaja in vera. Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Franklin Roosevelt je že večkrat v svojih govorih in poslanicah poudaril, da mora biti vera in iz nje izhajajoča morala podlaga vsake prave, ljudstvu in državi koristne politike. Deset božjih zapovedi, tako je rekel Roosevelt, je politiku še bolj potrebnih kot pa zasebnemu človeku. Prosvetni minister Cvetkovičeve vlade Čirič pa je v svojem govoru v narodni skupščini v Beogradu med razpravo o proračunu prosvetnega ministrstva 7. marca izjavil, da mora vera biti podlaga tudi za zakonodajo. Govoril je namreč med drugim o prisegi narodnih poslancev, ki je določena v zakonu. V tej prisegi ni omenjeno ime božje. Zato

so poslanci, kakor je rekel minister Čirič, ki je prej bil predsednik verifikacijskega odbora, prisegli »na nič«. Ali je bilo potrebno, je vprašal minister Čirič, da se sestavlja prisega za poslance tako, da se ne izreka ime božje in da se zdi, da to ni narodna skupščina globoko vernega naroda, marveč skupščina samih brezbožnikov in ateistov? Dejstvo pa je, da je narod vdan svoji veri. Slovenci in Hrvati ljubijo rimsko-katoliško vero ter so globoko verni. Pravoslavna vera je imela pri Srbih v zgodovini tako sijajno vlogo, da je poleg verske postala tudi nacionalna svetinja. Tudi muslimani ljubijo svojo vero. Ali torej ne bi bilo naravno, da se tudi narodni poslanci zaprisežejo vsak po svoji

veri? V naši zakonodaji se res dogajajo čudne stvari. Namesto da bi zakonodaja vzela za izhodno točko vse to, kar je narodu sveto, je povzela to, kar ni izraz čustev vsega naroda, marveč samo nekaterih posameznih ljudi.

Izgubljeni otroci. Komunizem je nasprotnik družine, ker jo smatra kot nekako zapreko, ki stoji med državo in državljanji, zlasti med državo in mladino. Zanj je družina samo neko koristnostno občestvo, ki se poljubno razdruži in razveže, ako menijo udeleženci ali samo en udeleženec, da nima od te zveze nobene koristi ali nobenega užitka. Otroci ne pripadajo družini, marveč prvenstveno državi. Kakšna je usoda mladine v komunistični Rusiji, je splošno znano. Brez sonca in brez sreče je življenje mladine po ruskih komunističnih zavodih, še nesrečnejše, prav strašno pa je življenje tistih otrok, ki se brez staršev klatijo okoli, ker niso bili sprejeti v državne zavode ali pa so iz njih ubežali. Kar je doživela in doživlja mladina v boljševiški Rusiji, isto je zadelo — radi vojnih razmer v še večji meri — tudi mladino v rdeči Španiji. Oslobojitev Španije iz kreppljev komunizma je tej izgubljeni mladini prinesla odrešenje. Inozemski časniki objavljajo o usodi dece pod komunističnim režimom pretresljive podatke. Na tisoče in tisoče otrok se je klatilo okoli brez staršev po Kataloniji, zlasti po ulicah glavnega mesta Barcelone. Ti nesrečni otroci ne vedo, kje so jim starši, v pre mnogih primerih sploh ne vedo, ali imajo starše in kako se pišejo. Ko so nacionalistične čete zavzele Barcelono, so našle veliko število ubogih, zanemarjenih otrok. In prišle so plemenite španske žene in mladenke ter prevzele te zapuščene sirote v svoje varstvo. Najprej je bilo treba te uboge malčke očistiti umazanosti, nesnage, uši in bolh ter drugega mrčesa. To se je zgodilo po kopališčih in bolnišnicah. Nekateri so bili tako pohi mrčesa, da so imeli na koži po glavi polno krast. Ko so jih tako očistili, so jih namestili po raznih hišah in zavodih ter jim oskrbeli obleko in hrano za vsak dan. Krščanske žene in mladenke skrbijo za te zapuščene otroke z vprav materinsko skrbjo, ki je mali niso vajeni. In zato se jim odpirajo mlada srca. Pripovedujejo, kar znajo. Prav mnogi ne vedo imena

Nogavice, srajce, kravate kupite najceneje pri F. Kramaršič, Maribor, Gosposka ulica 13.

svojih staršev. Ko so enega izmed teh malih vprašali, kako se je pisal njegov oče,

Novice

Nesreče

Prometni nesreči. Na križišču Ruske in Smoletove ulice v Mariboru je podrl avto inženirja Fridaua 28 letnega ključavničarja Splošne stavbene družbe Andreja Novaka, ki se je peljal na kolesu. Novaka so prepeljali v bolnišnico s hudimi poškodbami po glavi in s presekanjo čeljustjo. — Blizu Slov. Bistrice je zadel inženir Peter Keršič iz Maribora z avtomobilom po nesrečnem naključju v drevo. Sunek je popolnoma razbil avto, inženir si je razbil čeljust in si zlomil levo nogo.

Z lesom naloženi avto padel radi teže in trdega mosta v potok. Za tovarno Hutter v Melju v Mariboru prevažajo prevozna družba v Marenbergu večje količine brezovega lesa iz Bistriškega jarka. Ko je te dni peljal težko naloženi avto po občinski cesti preko 8 m dolgega mosta, se je ta radi teže in trhlosti zrušil in vozilo je padlo v potok.

Posestnik ustrelil po nesreči sosedovega sina. Posestnik Matevž Rožman je pred hišo preizkušal samokres. V trenutku odaje strela je stal pred domačo hišo 16 letni sosedov sin Janez Trafela, katerega je zadela krogla v trebuh in se je zgrudil hudo ranjen. Ranjenca so spravili v ptujsko bolnišnico v brezupnem stanju in je tudi kmalu podlegel večkratnemu prestopu črev.

Podlegel poškodbam pri avtomobilski nesreči. Na banovinski cesti pri Nazarjih v Savinjski dolini se je prevrnil pred dnevi tovorni avto. Hudo so bili poškodovani štirje moški. Meierhold iz Mozirja je dobil na glavi in prsih tako hude poškodbe, da jim je podlegel zadnjo soboto v celjski bolnišnici.

Otrok utonil. V šoštanju se je igral ob strugi zadaj za Kozlevčarjevo hišo petletni Kovačev Viki. Fantek je padel po nesreči v strugo Pake in so ga potegnili iz vode že mrtvega.

Nesreča pri igranju. Ko se je triletni sinček kočarice Vinko Gaberšek v Rogiški Slatini igral z drugimi otroci, mu je brat po nesreči odsekal s sekuro tri prste desne roke. Otrok se zdravi v celjski bolnišnici.

Smrtna žrtev prometne nesreče. Zadnjič smo poročali, da je podrl neki avtomobilist v Celju pred Zdravstvenim domom 60 letnega hlapca Vinka Brezovnika iz Lave pri Celju. Brezovnika so spravili s prebito lobanjo v bolnišnico, kjer je umrl.

Nevarna poškodba po nesreči. Na šolskem vrtu v Ljubečni pri Celju je udaril neki fant po nesreči 13 letnega posestniškega sina Franca Arzenška iz Škofje vasi s sekuro po glavi in mu je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Nesreča pod vozom. Na 31 letno Angefo Gorišek se je prevrnil v Lokti pri Zidanem mostu z drvami naloženi voz in si je zlomil levo nogo.

Nesreča pri snaženju samokresa. Upokojeni rudar Anton Jere v Toplicah pri

je odgovoril: »Stalin!« V domačem krogu je večkrat slišal ime ruskega boljševiškega diktatorja, o svojem očetu pa ni nič slišal. Propad rdeče Španije pomenja za ubogo zapuščenno mladino rešitev iz brezdana telesne in duševne bede.

Zagorju je snažil samokres, ki se je nenadoma sprožil in krogla je zadela Jere v trebuh.

Otrok se nevarno opeknel. V Gor. Št. Lenuartu pri Brežicah je padel petletni Drago Ostrelj v kuhinji pri igranju s stola na tla in je prevrnil lonc v vrele vode. Krop se je razlil po otroku, ki je dobil po vsem telesu tako hude opekline, da je bil oddan v brežiško bolnišnico v zelo resnem stanju.

Avtoizvoščku zgorel avto. Iz Brežic je peljal avtoizvošček Stanko Žerjav s svojim osebnim avtomobilom nekega potnika v Stari grad. Zvečer sta se vračala proti Brežicam. Pri Dolenji vasi pa je na vrhu klanca nenadoma puhnili plamen iz motorja. V par trenutkih je bil ves avto v plamenih. Šofer in njegov potnik sta hitro skočila iz avtomobila in se tako rešila. Na kraj nesreče so prihiteli ljudje in skušali ogenj pogasiti. Ker pa je pihal hud veter, je bilo gašenje brezuspešno in avto je hitro zgorel. Ostala so samo kolesa, blatniki in svetilke, vse drugo je ogenj uničil. Avtomobil je bil vreden 30.000 din.

Huda nesreča progovnega nadzornika. 45 letni progovni nadzornik Franc Ranko,

Svilo za bluze in oblike, žensko perilo po najnižjih cenah pri F. Kramaršič, Maribor, Gosposka ulica 13.

doma iz Gradca pri Litiji, se je vozil službeno na trikolici po progji. V malem predoru pri Kresnicah je srečal nerazsvetljeno derezino, katera ga je sunila na stran. Ranko je dobil pri padcu tako hude poškodbe, da so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Smrtna nesreča na Šmarni gori pri Ljubljani. Na Šmarni gori je na steni, ki vodi na drugi vrh Šmarne gore, na Grmado, v nedeljo pri plezalnih vajah smrtno ponesrečil 17 letni ljubljanski dijak srednje tehnične šole Branko Pirš. Stena s poleg stoječim »Turncem« je zahtevala že neštoto mladih življenj iz vrst planincev.

Razne požarne nesreče. Od dveh v noči je začelo goreti v Mariboru v šupi na dvorišču hiše v Slovenski ulici 16, kjer je imel elektrotehnik Tihi shranjene zaboje in lesno volno. Ogenj je zajel že tudi skladišče lesa in oglja, ki je last kleparja Ussarja v Gregorčičevi ulici. V nevarnosti je že bila stanovanjska hiša, ko so pribrezeli gasilci, udušili ogenj in preprečili grozeči razmah nočne nesreče. — V noči se je pojavil požar v Školah pri Pragerskem in je popolnoma uničil dvema posestnikoma gospodarski poslopji, tretjemu pa delno. Požar je nastal najprej pri Fureku, od koder se je razširil še na ostali poslopji. Na pomoč so prihiteli domači gasilci, ki so s trudom ogenj omejili. Ogenj se je hitro širil, ker so bile hiše krite s slamo. Kako je nastal ogenj, ni znano. — V Hotinji vasi v župniji Slivnica pri Mariboru je povzročil ogenj posestniku Mihaelu Sagadinu 40.000 dia škode. — Posestniku Josipu Smitu z

Nove gore pri Slov. Bistrici je ogenj vpepel stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Požar se je širil s tako naglico, da so komaj rešili živino. Smit ima 30.000 din škode. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika. — Posestniku Josipu Fišerju iz Sv. Bolfenka v Slov. goricah je zgorela hiša v vrednosti 25.000 din. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino. — V Hobovšah v Poljanski dolini pri Škofji Loki je zgorela radi slabega dimnika domačija posestniku Lovru Kovaču. Rešili so le nekaj obleke in živino. — Na Hajdini pri Ptujju se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem poslopiju posestnika Janeza Furek. V najkrajšem času se je raztegnila požarna nesreča na sosednja poslopja posestnika Mihaela Miheljaka in Neže Kancler. Pri tem požaru gre za maščevanje požigalčeve roke.

Razne novice

Obrtniški učni tečaji v Mariboru. Tečaj mojstrskih izpitnih predavanj se otvori v torek, 14. marca, ob 20 v deški meščanski šoli v Krekovi ulici. Tečaj bo vodil g. dr. Otrin Jakob, pristav okrajnega načelstva in predsednik mojstrske izpitne komisije. Predavanja bodo v večernih urah štiri do šest tednov. Točen čas predavanj se bo določil pri otvoritvi tečaja.

Božične matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavživa in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Obžalovanja vredni slučaj

Prepoden vlomilec. V pisarno magdalenskega župnišča v Mariboru se je skušal v noči na 9. marec dokopati skozi zid neznan storilec. Napravil je bil že precej veliko odprtino, ko so ga presenetile ter prepodile ženske, katere so prale in so prišle po vodo na vrt. Vlomilec je pustil na mestu poskušenege vlomila vse vlomilsko orodje. Prepodeni lopov bi bil doživel še večje razočaranje, ako bi bil vlomil v pisarniško blagajno, v kateri je bilo borih 135 din.

Smrtna žrtev fantovskega napada. V mariborski bolnišnici je umrl v noči na 10. marec 29 letni Franc Krivec, tesar iz Hotinje vasi v župniji Slivnica pri Mariboru. Krivca so napadli pred dnevi domači fantje. Eden ga je zabodel v pleča z nožem, drugi so ga obsuli do nezavesti s kamenjem. Krivec je postal nekaj dni po napadu v bolnišnici smrtna žrtev fantovske podivjanosti.

Strašna dejanja bivšega orožnika. Milan Bajagič, 32 letni bivši orožniški narednik, doma iz Črne gore, je streljal pred dobrim tednom s samokresom na svojo izvoljenko Anico Žučkovo, trgovko v Tepanjah pri Slov. Konjicah, in jo je ranil. Ker je bil Bajagič prepričan, da je Žučkovo, s katero se je hotel poročiti, iz ljubosumnosti smrtno pogodil, se je spretno skrival po okolici Oplotnice ter Konjic, dasi so mu bili orožniki za petami. Kak dober teden po prvem zločinu se je pojavil v Oplotnici in je poslal iz krčme pismo svojemu soro-

Platno v vseh širinah, zajamčene inlete, mizne prte na meter in garniture po vrednih cenah pri F. Kramaršič, Maribor, Gosposka ulica 13. — Prepričajte se! 517